

STEINERHØYSKOLEN
Rudolf Steiner University College

Årsrapport 2022

STEINERHØYSKOLEN

Professor Dahls gate 30, 0260 Oslo

+47 22540590 /adm@steinerhoyskolen.no

www.steinerhoyskolen.no

Innhold

I.	Styrets beretning	3
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
III.	Årets aktiviteter og resultater	7
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	18
V.	Vurdering av framtidsutsikter.....	21
VI.	Foreløpig Årsregnskap	28

I. Styrets beretning

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2022

Styrets vurdering av om måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultater for 2022

Steinerhøyskolens resultater for 2022 er stort sett som planlagt og i tråd med høyskolens satsningsområder. Dette gjelder ikke økonomien, som etter rekordåret 2021 igjen viser underskudd. Hovedårsaken til dette er at Kunnskapsdepartementet tilbakekalte et betydelig beløp i statstilskudd. Dette vil også få konsekvenser for kommende års statstilskudd, så vi risikerer underskudd også i 2023. Med en egenkapitalandel på 43% ved utgangen av 2022 har vi heldigvis noe å gå på. De senere års arbeid med å få på plass flere forutsigbare finansieringskilder har gitt gode og varige resultater.

Også starten på 2022 ble påvirket av pandemien. Det er dessverre ingen tvil om at studentenes trivsel har gått ned i løpet av pandemien. Vi mener også at pandemien har påvirket gjennomføringen. Arbeidsmiljøet ble også svekket i løpet av pandemien, men det har forbedret seg gjennom 2022.

Antall studenter som startet ved våre 3 heltidsutdanninger høsten 2022 var bare 25. Det er en klar nedgang fra tidligere år og er ikke bærekraftig på sikt. På den annen side økte totalt antall studenter til 297 (oktober DBH). Det er det høyeste studenttallet vi har hatt.

Antall publiseringspoeng har stabilisert seg på et for oss høyt nivå (rundt 10), men utfordringen er fortsatt at vi har for få ansatte som publiserer regelmessig.

Gjennomføringen av budsjettet med vekt på prioriterte mål og aktiviteter i tilskuddsbrevet, herunder søknungen til akkrediterte studier

Etter 3 år med stabile søkertall til våre 3 heltidsutdanninger var det en nedgang i 2022. Antall søkere til disse utdanningene har ikke vært lavere siden 2015. 45% av opptatte heltids studenter startet.

Søkertallene til våre deltids utdanninger med opptak i 2022 var på et bra nivå.

Omtale av eventuelle transaksjoner mellom tilskuddsmottaker og nærstående parter

Vi anser ikke lenger Stiftelsen Berle Antroposofisk Arbeidssenter, som Stiftelsen Steinerhøyskolen er leietaker hos, som nærstående enhet. De to stiftelsene oppstod i det samme miljøet for 25 år siden, men bindingene er i dag minimale.

Kort omtale av vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater, herunder en konkret beskrivelse av hvilke utfordringer institusjonen har innenfor utdanning og forskning, og styrets tiltak for å forebygge eventuelle avvik

Steinerhøyskolens samfunnsoppdrag er å utdanne for steinerskoler, steinerbarnehager og sosialterapeutiske virksomheter. Bredden i studietilbudet og lavere antall studenter enn ønskelig på flere utdanninger innebærer et kontinuerlig press på økonomien og krever stram styring.

De siste årene er det arbeidet mye med å etablere nye, forutsigbare og langsiktige finansieringskilder. Årlige faste bidrag fra våre samarbeidspartnere er nå oppe i 1,9 mill. kr. pr. år.

Siden 2021 har Steinerhøyskolen vært samarbeidspartner i dekomp/rekomp ordningene. Dette genererte inntekter på 4,8 mill. i 2022. Prosjektene bidrar til å styrke samarbeidet med praksisfeltet og til at vårt viktigste kursarrangement, Oslokursene, kan gjennomføres.

En varig bedre økonomi vil gjøre det mulig å:

- bygge en tydeligere profil
- styrke markedsføring av studietilbudene
- forsterke fagmiljøet med vekt på forskning, publisering og førstestillingskompetanse

De siste årene har vi jobbet aktivt med å forbedre høyskolens lønnsnivå. Dette har vært en belastning for økonomien, men en forutsetning for å kunne rekruttere yngre og kompetente medarbeidere. Samtidig har gjennomsnittsalderen blant de ansatte har gått ned, men 52 år er fortsatt blant det høyeste i sektoren og godt over gjennomsnittet på 47.

Steinerhøyskolen har gjennom en årrekke scoret svært godt på NOKUTs studiebarometer. Det gjør vi også i 2022 med en totalscore på 4,2. Med dette er vi 4. best blant de private høyskolene og langt bedre enn gjennomsnittet (3,9). Dessverre har vi en nedgang i totalscoren på 0,5 fra 2021. Denne nedgangen gjør seg gjeldende i hele sektoren, og ifølge NOKUT har studentene aldri vært mindre tilfredse.

Steinerhøyskolen representerer verdier og et menneskesyn som ligger i tiden. Det er derfor grunn til å tro at våre utdanninger i større grad vil bli etterspurt i årene som kommer. Derfor anses målet om å rekruttere langt flere studenter i framtiden fortsatt som realistisk. For å realisere et slikt potensiale, må særlig to ting skje: Steinerhøyskolens tilbud og muligheter må bli bedre kjent, og steinerpedagogisk utdanning og kompetanse må anerkjennes som likeverdig med annen utdanning på samme nivå og av samme varighet. Større synlighet og bedre dialog med øvrige aktører i universitets- og høyskolesektoren vil også bidra til at flere unge mennesker vil vurdere Steinerhøyskolen som et fremtidig arbeidssted.

De største fremtidige utfordringene ligger først og fremst på tre områder:

- rekruttere flere studenter
- stabilisere høyskolens økonomi
- oppnå akkreditering av høyskolen

Omtale av eventuelle planlagte organisatoriske endringer som antas å ville påvirke virksomhetens rettslige eller økonomiske stilling

Det er ikke planlagt vesentlige endringer på dette området.

Overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2023

- Revurdere og finpusse profilering
- Øke tilstrømmingen, spesielt til heltidsstudiene og mastergradene
- Videreutvikle samarbeidet med Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet og Sosialterapeutisk Forbund
- Øke omfanget av etterutdanning og foredragsvirksomhet
- Utvikle flere dekomp/rekomp prosjekter
- Bygge på erfaringer fra pandemien og vurdere mer nettbasert undervisning
- Innføre nye undervisningsformer som kan redusere antall timer

- Kontinuerlig overvåking av poengproduksjon for å sikre økning i antall studiepoeng per faglig årsverk
- Videreutvikle samarbeidet med OsloMet, faglig og administrativt
- Bruke studentene og studiebarometeret i vår markedsføring
- Sendte akkrediteringssøknad til NOKUT i løpet av året

Omtale av resultater på arbeidet ved institusjonen når det gjelder likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Stiftelsen hadde ved utløpet av 2022 21,4 årsverk. 53 % av disse årsverkene ble utført av kvinner. Styret består av 4 kvinner og 4 menn.

4 av høyskolens 4 studieledere er kvinner.

Andelen kvinner i førstestillinger er ved årsskiftet på 35%. Dette er en økning fra fjoråret.

Ifølge NAV statistikk er vårt sykefravær 3,3%. Dette er lavere enn snittet for næringen.

Stiftelsen lønner ikke etter kjønn. Styret mener det ikke er behov for konkrete likestillingstiltak, og at det allerede tas tilstrekkelig hensyn til likestilling. Steinerpedagogisk kompetanse på det akademiske nivået høyskolen trenger er mangelvare. Dette betyr at kjønn og etnisitet er underordnet faglige kvalifikasjoner.

Stiftelsen er en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, språk eller livssyn. Dette ivaretas gjennom like vilkår, rettigheter og muligheter i ansettelses- og arbeidsforholdet. Tiltak vurderes og utformes etter behov i virksomheten.

Steinerhøgskolen legger vekt på å tilrettelegge forholdene for studenter og besøkende slik at alle kan få godt utbytte av høyskolens tilbud. Per i dag må rullestolbrukere bruke en sideinngang for å komme direkte til heisen da det ikke har vært mulig for huseieren å installere rullestolheis.

Omtale av arbeidet samfunnssikkerhet og beredskap

- Høyskolens administrative leder har det operative ansvaret for beredskap og HMS-arbeid.
- I november 2022 startet vi et omfattende arbeid med en Risiko- og Sårbarhetsanalyse.
- Dette arbeidet avsluttes med en beredskapsøvelse våren 2023.
- Høyskolen har avtale med Agil Helse om bedriftshelsetjeneste.
- Informasjon om høyskolens rutiner og krisehåndtering inngår i studiehåndboken som alle studenter får tilgang til elektronisk og/eller i trykket versjon ved oppstart av studier.

I styret for Stiftelsen Steinerhøgskolen

Vedtatt i styremøte 07.03.2023

Ninon Onarheim
Styreleder

Lars Hektoen
Nestleder

Sidsel Grande
Styremedlem

Stein Tennebo
Styremedlem

Josefin Winther
Styremedlem

Geir Legreid
Styremedlem

Even Lynne
Styremedlem

Tonje Bråthen
Styremedlem

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Steinerhøyskolen er en stiftelse som har som formål å tilby lavere og høyere grads utdanning innen steinerpedagogikk, tilby etter- og videreutdanning, drive forskning og utviklingsarbeid, samt bidra til forskerutdanning innenfor fagområdet. Stiftelsen baserer sin virksomhet på et antroposofisk idégrunnlag. Stiftelsen skal også formidle og informere om steinerpedagogikk i offentligheten.

Høyskolens samfunnsoppdrag er å tilby steinerpedagogisk grunn-, etter- og videreutdanning til personer som arbeider eller skal arbeide i steinerbarnehager, steinerskoler og sosialterapeutiske virksomheter.

Steinerhøyskolen tilbyr følgende akkrediterte studier på bachelor- og masternivå:

- 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk (mastergrad i samarbeid med Oslo Met)
- Steinerpedagogisk lærerutdanning (bachelorgrad heltid)
- Steinerpedagogisk barnehagelærerutdanning (bachelorgrad heltid og deltid)
- Antroposofisk sosialpedagogikk (bachelorgrad deltid)
- Erfaringsbasert internasjonal mastergrad i steinerpedagogikk på deltid

Lærerutdanningene og mastergradsstudiene er pedagogiske studier, mens sosialpedagogikk har grunnelementer både fra steinerpedagogikk og helsefag.

Steinerhøyskolen tilbyr også enkeltemner som videreutdanning.

Høyskolen er sentralt lokalisert på Majorstuen i Oslo og holder til i en gammel skolebygning eid av en antroposofisk stiftelse.

Rektor Dagny Ringheim (januar-juli), Rektor Marius Wahl Gran (august-desember), Forskningsleder Terje Sparby og Administrativ leder Steinar Døhlen har vært høyskolens toppledelse i 2022.

Rapporter som gjelder for 2022 er publisert på nettsidene til DBH.

Hovedtall

Antall årsverk 2022	21
Antall fast ansatte 31.12.22	28
Antall registrerte studenter	297 pr oktober 2022
Totale inntekter	31,8 MNOK
Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer	17,4 MNOK
Årsresultat	- 0,2 MNOK

Redegjørelse for økonomiske forhold:

Steinerhøyskolen driver hovedsakelig med høyskoleaktiviteter og har ingen underenheter. Inntekter og kostnader relatert til kursvirksomhet o.l. holdes regnskapsmessig atskilt fra annen virksomhet.

III. Årets aktiviteter og resultater

Resultatrapportering på sektormål

	Resultat 2021	Resultat 2022	Mål 2021 ¹	Mål 2022 ²
Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning				
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid	25% (DBH)	33% (DBH)		
Andelen mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid	50% (lite utvalg)	23% (lite utvalg)		
Andel PH. D.-kandidater som gjennomfører innen seks år	X	X		
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,7	4,2		
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	40,9	27,8		
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,3 (DBH)	0,6 (estimat)		
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	X	X		
Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling				
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	For lite utvalg	For lite utvalg		
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	X	X		
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (000)	14,8 (DBH)	0 (DBH)		
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	X	X		
Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem				
Antall studiepoeng per faglig årsverk	531 (DBH)	544 (DBH)		
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	0 (DBH)	0 (DBH)		

¹ Kun for dem som har satt opp et måltall

² Kun for dem som har satt opp et måltall

Sektormål 3 Kandidattall på helse- og lærerutdanningene

	Mål 2022	Resultat 2022
Helseutdanningene:		
Lærerutdanningene:	20	8 (DBH)
	(orientering om statsbudsjettet 2022)	

Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere:**Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning****Kvantitativ styringsparameter: Gjennomføring av bachelor- og masterstudier**

- Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid: svakt opp til 33%
- Andel masterkandidater som fullfører på normert tid (3 år på deltid): for lite utvalg i DBH

Gjennomstrømming, studiepoengproduksjon og normert tid

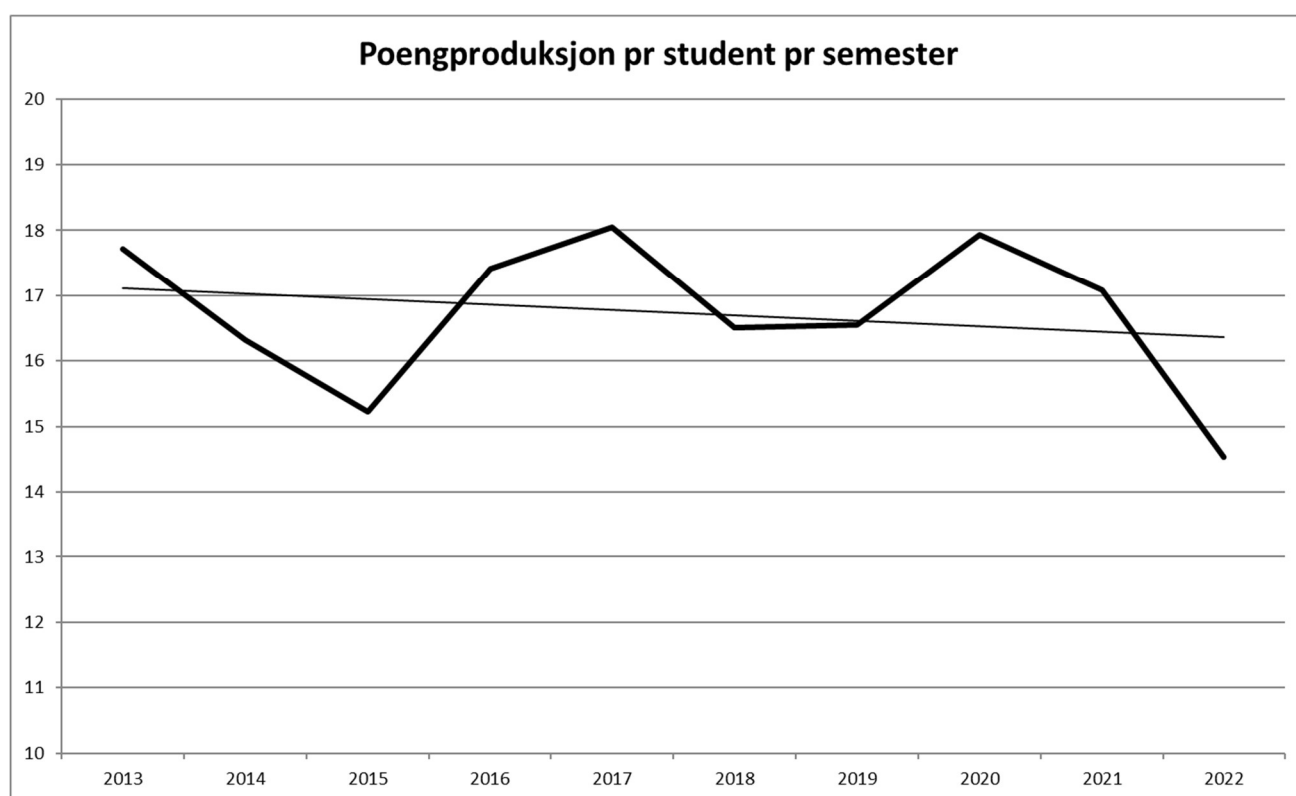
Steinerhøyskolen er kontinuerlig opptatt av å opprettholde og forbedre gjennomstrømmingen ved de ulike studietilbudene. Individuell utdanningsplan utarbeides for studenter som ikke har mulighet til å fullføre studier på normert tid grunnet helse eller andre forhold. Ifølge NOKUTs Studiebarometer og interne undersøkelser av studiekvalitet og læringsmiljø gir Steinerhøyskolen god veiledning og oppfølging. En av fordelene med få studenter og et lite miljø er god oversikt med gode muligheter til å fange opp de studentene som kan og vil fullføre sine studier.

Andelen studenter som gjennomfører studiene på normert tid, har vært litt høyere enn gjennomsnittet i sektoren, men går betydelig ned fra 2021. Studentgruppene er små, og det kan være store variasjoner fra kull til kull. Det er lite som tyder på at nedgangen skyldes mangelfull oppfølging av studentene, jfr. *Studiebarometeret 2022*. I NOKUTs og våre egne undersøkelser kommer det tydelig frem at studentene er fornøyde med undervisningen, oppfølgingen, studiets innhold og læringsmiljø. Vi tror derfor at det er utenforliggende faktorer (alder, familie, helse m.m.) som i stor grad er årsak til avbrudd, permisjoner og lignende. På toppen av de vanlige årsakene har også pandemien hatt en effekt.

Studiepoengproduksjon, gjennomsnitt per student:

De siste årene har etterspørselen etter kompetanseheving i steinerskolene og -barnehagene blitt stadig høyere. Steinerhøyskolen tilbyr enkeltemner fra lærer- og barnehagelærerutdanningen som videreutdanning. Dette har bidratt til høyere studenttall og studiepoengproduksjon, men har samtidig ført til at poengproduksjonen per student ikke øker (jfr. tabell nedenfor). Denne utviklingen understreker Steinerhøyskolens behov for å øke tilstrømmingen til høyskolens heltids grunnutdanninger.

År	Studiepoeng per student Vårsemesteret	Studiepoeng per student Høstsemesteret	Studiepoeng per student Hele året
2022	17,1	12,0	29,0
2021	20,8	13,4	34,2
2020	20,9	15,3	35,8
2019	17,5	15,7	33,0
2018	19,2	14,2	33,0
2017	18,5	17,6	36,2
2016	19,5	15,3	34,8
2015	18,8	12,1	30,4
2014	18,0	15,0	32,6
2013	17,8	17,7	35,4
2012	20,3	21,0	41,2
2011	20,2	19,0	39,2

Den langsiktige trenden er svakt nedadgående. Vi har en økende andel deltidsstudenter, og i tillegg kommer at en for stor andel av studentene ikke har gjennomført på normert tid de siste to årene..

Steinerhøgskolens kvalitetspolitikk er å sørge for god kommunikasjon, lave terskler og åpne dører slik at dialog og samhandling blir enklest mulig. Det er små og gjennomsiktede forhold ved høyskolen, og relasjonen mellom studenter og høyskolens medarbeidere sikrer studentene nødvendig oppfølging og tilrettelegging for å kunne nå studiets målsetninger. Studentene får god informasjon om de ulike emnenes inndeling og mål, krav til oppmøte, arbeidskrav, forventet arbeidsomfang, pensumlitteratur og hvordan faglig nivå og egnethet blir vurdert og kontrollert. Hver student har dessuten en mentor de kan rådføre seg med og som tar initiativ overfor studenter som står i fare for å miste grepet på studiene.

Det gjennomføres årlige studentevalueringer som tar for seg ulike sider av studiets kvalitet. Studentenes vurdering av hvilke muligheter de har hatt til å oppnå forventet læringsutbytte blir besvart i de spørsmål evalueringene tar opp. I tillegg utformes det årlige eksamensrapporter som evaluerer resultatene og viser en

utvikling over tid. Steinerhøyskolens faglig ansatte og ledelse analyserer resultatene fra disse evalueringene og vurderer om tiltak bør igangsettes.

Andelen bachelorstudenter som gjennomfører på normert tid har vært litt over landsgjennomsnittet for sektoren. Etter flere år med positiv utvikling faller dette forholdstallet fra 2021. Kvalitetssikringssystemet legger opp til årlige evalueringer fra studentgruppene, og det er ingen indikasjoner på at høyskolens undervisning eller oppfølging av studentene påvirker gjennomstrømmingen negativt i 2022.

Nedenfor følger en oversikt over Steinerhøyskolens studieprogrammer:

Studieprogram	Varighet	2021 kandidater	Andel normert tid DBH	2022 kandidater	Andel normert tid DBH
Master, deltid	3 år – 120 stp	9	*	5	*
5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, master	5 år – 300 stp			Første Avgangskull 2024	
Sosialpedagogikk, deltid	4 år – 180 stp	5	*	6	*
Lærerutdanning	3 år – 180 stp	5	25%	6	33%
Barnehagelærer	3 år – 180 stp	9	25%	7	40%
Barnehagelærerutdanning, deltid	4 år – 180 stp	11	*	4	*
TOTAL bachelor		30	25%	23	33%

* utelatt p.g.a. små utvalg

Steinerhøyskolens prioriterte mål på dette området

I høyskolens prioriterte plan for 2022 har det vært et satsingsfelt under sektormål 1 å øke tilstrømningen til studiene, særlig til heltidsutdanningene. Dette har vært et av de viktigste målene gjennom flere år, men studenttallene stagnerer. Tiltakene for å bli mer synlig på områder som høyskolens egenart, verdier og studietilbud har ikke gitt resultater som ønsket. Derfor prøver vi ut flere nye tiltak våren 2023.

Samtidig har det vært arbeidet for å gjøre studiene mer attraktive. Særlig viktig har det vært å klargjøre hvilke overgangs- og påbygningsmuligheter studentene har, og hvordan kandidater fra Steinerhøyskolen kan få eller bygge opp kompetanse for å arbeide i offentlige skoler og barnehager. Dessverre har dette ikke vært nok til å sikre tilstrømningen til vårt 3-årige lærerstudium. Antall studenter på denne tradisjonelle lærerutdanningen stagnerer.

Derfor blir vår fellesgrad i samarbeid med OsloMet svært viktig for oss. Fellesgraden, 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, ble akkreditert av NOKUT i 2018 og ble søkbart gjennom Samordna opptak i 2019. Det har vært god interesse for studiet, men det viser seg at frafallet er høyt – 43%. Studiet har nå 26 studenter fordelt på 4 kull. Dette er klart lavere enn forventet.

På vår heltids barnehagelærerutdanning er situasjonen den samme. Frafallet er på hele 50%. Totalt antall studenter er 27.

På vår deltids barnehagelærerutdanning med opptak hvert annet år startet 18 studenter i 2021. Her har vi nå 40 studenter fordelt på to kull. Dette er historisk høyt, og blant disse studentene er frafallet klart mindre enn på heltidsutdanningene.

Når det gjelder barnehagelærerutdanningen, har vi gjennom flere år hatt kontakt med Kunnskapsdepartementet for å få en ny vurdering av kompetansen til Steinerhøyskolens barnehagelærerkandidater. Per i dag gir offentlig barnehagelærerutdanning kompetanse til å arbeide som

pedagogisk leder eller styrer i offentlige og private barnehager, mens Steinerhøyskolens barnehagelærerutdanning, som er på samme nivå og har samme varighet, kun gir kompetanse for arbeid som pedagogisk leder og styrer i steinerbarnehager. Vi mener det ville styrke Steinerhøyskolens arbeid med rekruttering dersom steinerbarnehagelærere fikk likeverdig kompetanse som offentlige barnehagelærere.

Sosialpedagogene som er utdannet fra Steinerhøyskolen, har allerede samme kompetanse som miljøterapeuter og miljøarbeidere i kommunal og offentlig tjeneste. Til dette deltidsstudiet har vi opptak hvert annet år. Vi har nå 40 studenter fordelt på to kull. Vi opplever økende interesse for dette studiet og lavt frafall.

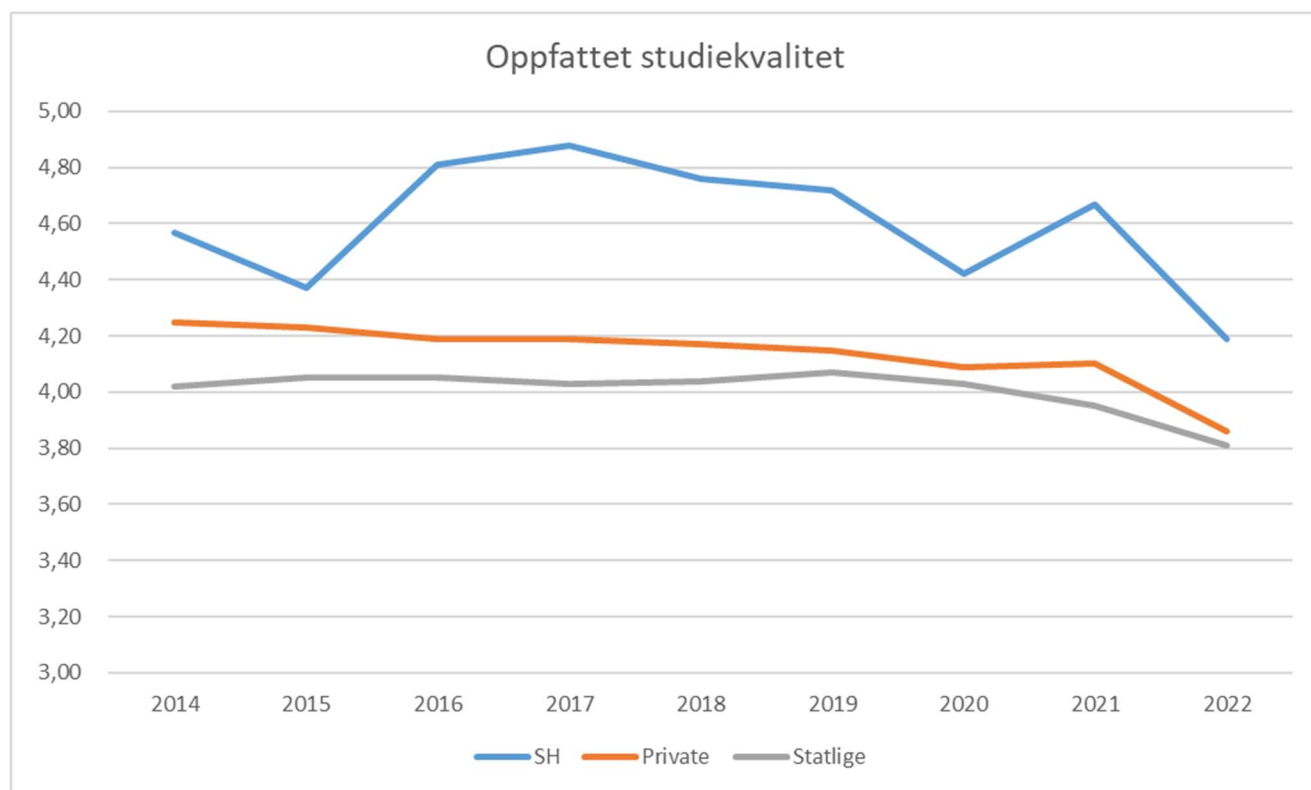
Kvantitativ styringsparameter: Gjennomføring av ph.d.-utdanningen

Steinerhøyskolen har ikke ph.d.-utdanning.

Styringsparameter: Studentenes studieinnsats og tilfredshet

*Etter en kraftig økning i 2021 gikk faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (DBH) ned til 28 i 2022. Av grunner vi ikke kan forklare (bortsett fra små utvalg) har dette tallet svingt kraftig fra år til år. Det har aldri vært lavere og er nå godt under gjennomsnittet i sektoren.

* Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (DBH): 4,2. Som resten av sektoren er vi nå inne i en nedadgående trend. Dessverre minker vårt forsprang til resten av sektoren, og vi er ikke lenger aller best. Men som for tidsbruk, vil tallene være ganske usikre på grunn av små utvalg. Derfor vil vi fortsatt hevde at vi er svært gode på dette området, og at dette kan utnyttes i markedsføringen av våre studietilbud.

Styringsparameter: Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

Publisering 2022

Henrik Holm

Holm, H., Das Denken zwischen Tragödie und Komödie: Friedrich Nietzsche und Thomas Bernhard. I: *Nietzsche im Horizont der Literatur*. Wilhelm Fink Verlag, 2022

Holm, H., Irenes sjel. En tilnærming til Henrik Ibsens fredskvinne i "Når vi døde vågner". *Kateksis: Bulleteng for Norsk psykoanalytisk forening*, 1, 2022

Holm, H., Musikk og religion som estetisk erfaring. Et augustinsk perspektiv. I: *Musikk og religion: Tekster om musikk i religion og religion i musikk*. Cappelen Damm Akademisk, 2022

Holm, H., Ågedal, L. L., *Skolegang handler mye om smerte*. Forskning.no, 07.10, 2022

Josefin Winther

Winther, J., Kjærlighet. *Libra*, 4, 2022

Winther, J., Hengivenhet som pedagogikkens livsnerve. *Steinerbladet*, 2, 2022

Winther, J., Tre ukers pilegrimsvandring rundt Mjøsa. *LandsByLiv*, 53, 2022

Terje Sparby

Sparby, T., Lumma, A.-L., Investigating Meditative Visions and Experiences—A First-Person Phenomenological Framework. I: *Image and Imagination in the Phenomenology of Religious Experience*. Nordhausen: Traugott Bautz, 2022

Sparby., T, The I in German Idealism. A Goethean Approach. *Journal of Holistic Science*, 2, 2022

Sparby, T., What Stands in the Way Becomes the Way: Dual and Non-Dual Approaches to Meditation Hindrances in Buddhist Traditions and Contemplative Science. *Religions*, 13(9), 2022.

Sparby, T., Sacchet, M., Defining Meditation: Foundations for an Activity-Based Phenomenological Classification System. *Frontiers in Psychology*, 12, 2022

Sparby, T., Einleitung. I: *Schriften zur meditativen Erarbeitung der Anthroposophie I (1912–1913)*. Steiner – Kritische Ausgabe. Frommann-holzboog, 2022

Sparby, T., *Jesus, Pilate, and Patanjali. The Philosopher's Stone*. 06.04, 2022

Sparby, T., *Meditation. An Introduction*. UMA Press, 2022

Torbjørn Eftestøl

Eftestøl, T., Den blendende musikken. I: *Musikk og religion: Tekster om musikk i religion og religion i musikk*, Cappelen Damm Akademisk, 2022

Frode Barked

Barkved, F., Education towards freedom - an Introduction to Waldorf Perspectives on learning and development. *Prima Educatione*, 6, 2022

Barkved, F., Forenklinger, *Klassekampen*, 09.02.2022

Barkved, F., Litt om bakgrunnen til hvorfor jeg skrev essayet «forenklinger» og litt om responsen, *Tidsskriftet Antroposofi i Norge*, 1, 2022

Barkved, F., Himmel og brød, *Klassekampen*, 05.10.2022

Barkved, F., Den grandiose metamorfosen – noen tanker om ungdom og pedagogikk, *Steinerbladet*, 1, 2022

Barkved, F., Å konstruere årsakssammenhenger der det ikke finnes noen, *Tidsskriftet Cogito*, 2, 2022

Barkved, F., En av nutidens merkeligste menn ... - et essay om Rudolf Steiners Norgesbesøk for hundre år siden, *Tidsskriftet Mennesket*, 2022

Barkved, F., Den seiglivede løftebruddslegenden, *Trønderdebatt*, 21.12.

Barkved, F., Jammen, hva med ... - Et essay om ukrainakrigen og jamme-ismen», *Tidsskriftet Libra*, 4, 2022

Barkved, F., «Det ble ikke jeg som avslørte Rudolf Steiner, men han som avslørte meg» - om Walter Ljungquist og antroposofien, *Tidsskriftet Libra*, 4, 2022

Markus Lindholm

Lindholm, M., Tenkningen som møteplass mellom taushet og tale. *Nordisk Tidsskrift for kritikk og pedagogikk* 8, 2022

Lindholm, M., The earth has become the garden of mankind. *Cosmos & History*, 18(1), 2022

Lindholm, M., *Barbeint i Amazonas. Historien om Alfred Russel Wallace*. Spartacus forlag, 2022

Lindholm, M., «Et land av stein»: Går utenpå det meste (bokomtale), *Geo365*, 2022

Lindholm, M., Wallace fremstår som forbløffende moderne. (debatt) *Aftenbladet*, 13.12.2022

Lindholm, M., Gregor Mendel. En jumileumsbiografi. (bokomtale). *Biolog*, 2, 2022

Lindholm, M., Ulvebarna. Omsorgens naturhistorie. (bokomtale). *Klassekampen*, 31.12.2022

Oppsummering og vurdering av Steinerhøyskolens mål for 2022 innenfor området:

Vi har en bemanning som gir muligheter for publisering, og de fleste ansatte får avsatt tid til det. Forskningsleder følger opp disse ansatte. Utfordringen er å få flere ansatte til å publisere.

Formidling

Steinerhøyskolens formidlingsaktiviteter aldri vært høyere. I 2022 har Steinerhøyskolens medarbeidere meldt inn følgende formidlingsbidrag:

Formidlingsaktivitet 2022							
Type formidling				i Norge	i utlandet	Totalt	fjorår
Foredrag og kursvirksomhet				107	17	124	96
Konferansebidrag				11	8	19	10
Artikler/kronikker og debattinnlegg				28	3	31	46
Bokutgivelser/doktoravhandlinger				3	1	4	4
Kunstneriske prosjekt, utstillinger, forestillinger, konserter				134	2	136	72
						314	228

Sett i forhold til høyskolens størrelse (16 faglige årsverk) er dette svært høye tall.

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Styringsparameter: Relevans i utdanningen

* Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkelsen)

Vi har for få masterkandidater til å delta i undersøkelsen. Våre egne tall er vanskelig å tolke og kan ikke tillegges stor vekt.

Steinerhøgskolens arbeid for å sikre relevans i studieprogrammene

Steinerhøgskolens viktigste oppdragsgivere og samarbeidspartnere er Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet, Sosialterapeutisk forbund og Steinerskolenes Foreldreforbund. Sammen med disse aktørene drøftes overordnede målsettinger og overordnede planer legges. Alle viktige spørsmål som berører utdanningene, blir kommunisert gjennom forbundene eller direkte til og fra de ulike praksisfeltene. Det konkrete samarbeidet om for eksempel praksis og praksisplasser skjer med de enkelte steinerskoler, steinerbarnehager og sosialterapeutiske virksomheter.

Styringsparameter: Bidrags- og oppdragsinntekter

* Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk: 0

* Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk: 0

Steinerhøgskolens bidrags- og oppdragsinntektene har aldri vært høye. Nivået har alltid vært under snittet for private høyskoler. Men bidrags- og oppdragsinntekter har en snever definisjon. Ser man på det bredere måltallet «andre inntekter per faglige årsverk», er det ingen privat høyskole som over tid har vært på et høyere nivå enn Steinerhøgskolen (f.eks. 174.000 i 2021). Størstedelen av disse inntektene kommer fra kurs og konferanser.

I august hvert år samles normalt over 300 steinerpedagoger fra hele Norden til en ukes etterutdanning på våre populære «Oslokurs». På grunn av pandemien måtte dette arrangementet være digitalt de to siste årene, men deltakelsen har aldri vært høyere. I 2023 blir kursene arrangert som før pandemien.

Styringsparameter: MNT-fag:

* Andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/ FoU-statistikken): 0

Samspill mellom forskning og utdanning

Forskningen som utføres ved Steinerhøyskolen bringes inn i undervisning og i pensumlitteratur. I samarbeid med steinerskoler, -barnehager, forbund og steinerpedagogiske lærerutdanningsinstitusjoner i Norden har Steinerhøyskolen vært med på å bygge opp et felles forskningsnettverk (NORENSE). Den praksisnære forskningen kan bidra til en samlet forskningskultur med samvirke mellom kunnskapsutvikling i skole, utdanning og forskning.

Steinerhøyskolen er godt representert i ledelsen av NORENSE. Nettverket består av medlemmer som representerer høyskolene, steinerskolene, steinerbarnehagene, foreldreforeningene og forbundene i Norge, Sverige og Finland. NORENSE utbetaler årlig ca. 250 000 NOK i støtte til ulike forskningsprosjekter.

Internasjonalt samarbeid for å styrke fagmiljøet

Steinerhøyskolen har en samarbeidsavtale med Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft (www.alanus.de) i Tyskland vedrørende utveksling av fagpersonell og studenter. Alanus tilbyr dessuten en tyskspråklig variant av Steinerhøyskolens internasjonale masterstudium som i Norge har engelsk som undervisningsspråk. Samarbeidet bidrar til et større fagmiljø og tettere kontakt rundt faglige spørsmål knyttet til forskning og forskningens betydning i undervisningen.

I 2022 innledet vi et samarbeid med Maria Curie-Skłodowska University i Lublin, Polen. 4 pedagoger fra universitetet var på besøk hos oss i mai, og i løpet av høsten holdt både rektor Marius Wahl Gran og en av våre førstelektorer gjesteforelesninger i Lublin.

Tidsskriftet RoSE (Research on Steiner Education)

Samarbeidet med Alanus Hochschule har vært betydningsfullt på flere plan, bl.a. med etablering og drift av det felles fagfellevurdert elektroniske tidsskriftet RoSE (<http://www.rosejournal.com>). Dette internasjonale forskningstidsskriftet kommer ut i 1-2 utgaver pr år på både engelsk, tysk og spansk.

INASTE (International Network for Academic Steiner Teacher Education)

INASTE (<https://www.inaste-network.com>) består av ca. 20 steinerpedagogiske lærerutdanningsinstitusjoner som har eller arbeider for å få akademisk akkreditering. Nettverket har sitt sete i Wien og arrangerer konferanser hvor grunnleggende verdier og innhold i lærerutdanningene drøftes.

Oppsummering og vurdering

Flere prosjekter har som mål å fordype og videreutvikle samspillet mellom forskning og utdanning ved Steinerhøyskolen. Samarbeidet med steinerskoler, -barnehager og sosialterapeutiske virksomheter samt høyskolens formidling av resultater og funn kan bidra til å videreutvikle/endre praksis på kortere og lengre sikt. Resultater som er kommet frem til nå, viser seg å være relevante for høyskolens utdanninger, for skoler, barnehager og sosialterapeutiske virksomheter.

Styringsparameter: Horisont 2020-kontrakter og andel utvekslingsstudenter

* Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU): 0

* Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus + av totalt antall studenter (DBH): 0

Steinerhøyskolen har ingen Horisont 2020-kontrakter. Det er heller ikke utvekslingsstudenter på noen av våre studieprogrammer, men flere studenter har hatt praksis i utlandet de siste årene.

Steinerhøyskolens masterprogram er internasjonalt, og dette sørger for at det er god utveksling mellom norske og internasjonale masterstudenter.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Styringsparameter: Kandidattall

Departementets måltall for Steinerhøyskolen 2022:

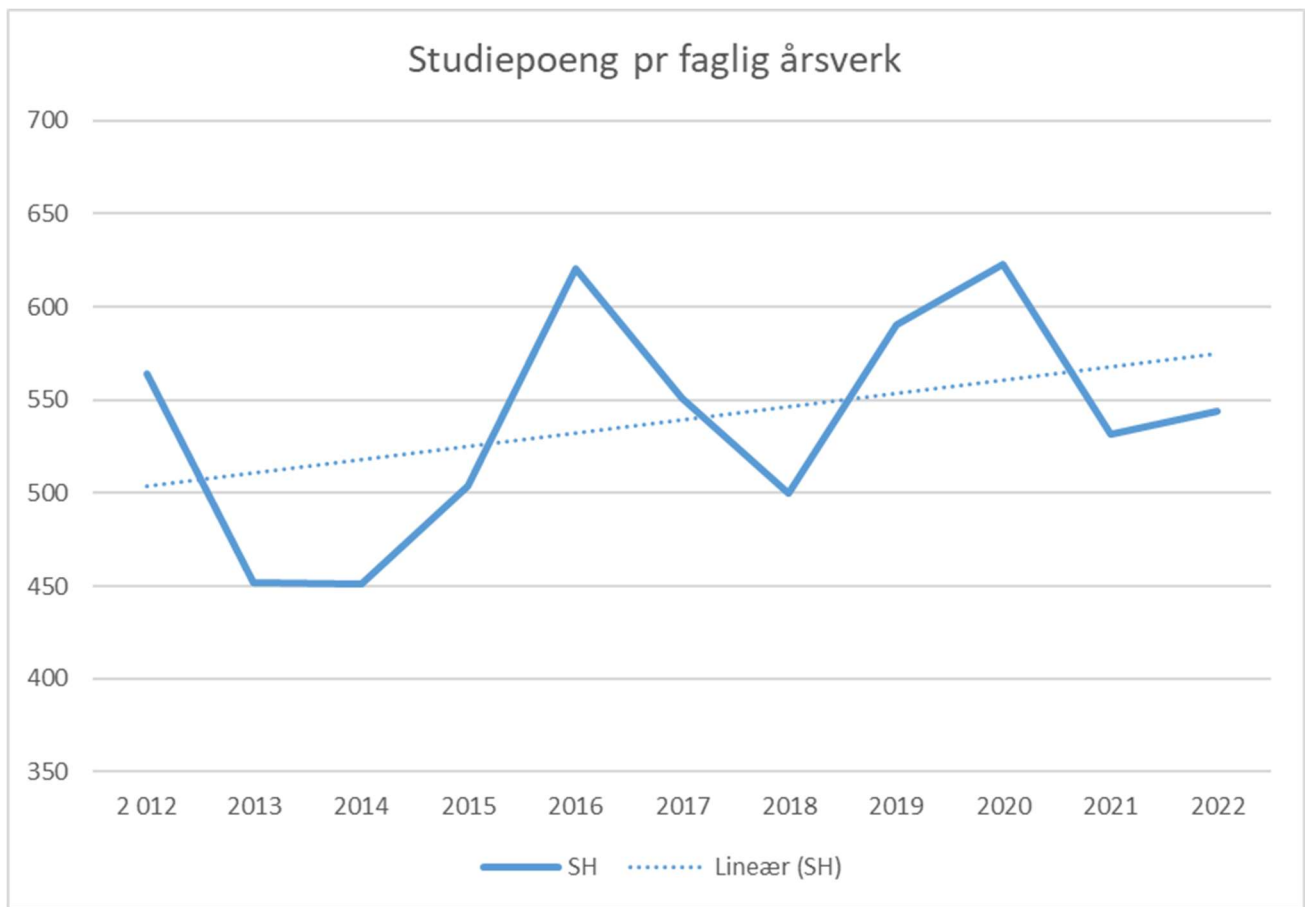
- Barnehagelærerutdanning: 20

Med 8 kandidater på barnehagelærerutdanningene nådde vi ikke måltallet. Det lave tallet skyldes til dels at vi har opptak til vår deltids barnehagelærerutdanning bare annet hvert år. Vi forventer et betydelig høyere kandidattall i 2023.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Styringsparameter: Studiepoeng pr faglig årsverk

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
452	451	504	621	551	500	590	623	531	544

Grafen ovenfor påvirkes av en stor og økende andel deltidsstudenter. Det er store variasjoner fra år til år, men den langsiktige tendensen er positiv.

Kvantitativ styringsparameter: Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Steinerhøgskolen har ved utgangen av 2022 fem tilsatte professorer i til sammen 3,4% stilling. Alle er menn. Vår hittil siste kvinnelige professor gikk av med pensjon i 2021. Dette negative bildet oppveies av at 4 av 4 studieledere er kvinner.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over kap. 281 post 70⁴

Steinerhøyskolen har ikke mottatt midler over kapittel 281 post 70 i 2021.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tildelingsbrev i 2022³

I supplerende tilskuddsbrev februar 2022 ble Steinerhøyskolen tildelt 97.000 over kap. 260. For å opprettholde studieprogresjonen satte vi inn økte ressurser på løpende oppfølging av studentene. For å oppmuntre studentene til å oppholde seg mer på campus, inviterte vi studentene til gratis lunsj en dag i uken hele vårsemesteret.

I supplerende tilskuddsbrev oktober 2022 ble Steinerhøyskolen tildelt 2.200.000 over kap. 275 post 70. Midlene var rettet mot kvalitetsutvikling, styrke fagmiljø og forskning for å møte krav knyttet til fellesgraden for grunnskolelærerutdanning (GLU 1-7). Midlene gjorde det mulig å opprettholde økningen i bemanningen gjennom de siste to årene. Vi la også inn ekstra ressurser til en gjennomgang av kvalitetssikringssystemet i forkant av akkrediteringssøknaden i 2023. For undervisningsåret 2022/23 blir andelen av de faglig ansattes arbeidstid avsatt til forskning 17%. Uten den ekstra bevilgningen hadde vi vært nødt til å redusere forskningen.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Vi har gode og effektive rutiner for styring og kontroll. Vi bruker et moderne, skybasert regnskapssystem. Dette muliggjør gode og effektive rutiner for behandling og attestering av bilag. Inngående fakturaer betales alltid på forfall. Gode purre- og inkassorutiner har medført minimale tap på krav gjennom flere år.

Regnskapet er alltid ajourført og avsluttes hver annen måned. Ved regnskapsavslutning sammenlignes det mot detaljert budsjett, og eventuelle avvik blir fulgt opp.

Oppdatert prognose for året utarbeides ved hver regnskapsavslutning. Disse prognosene har vist seg å være pålitelige.

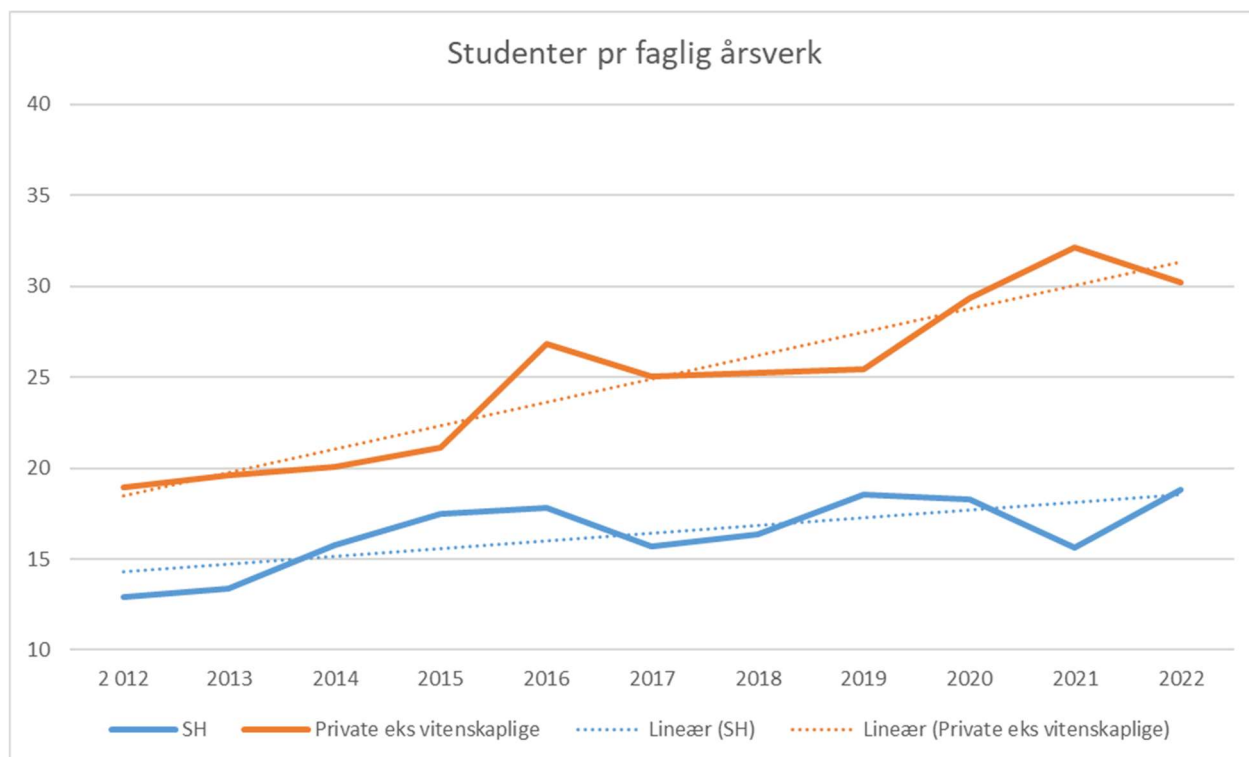
Økonomisk oppfølging er tema på alle styremøter og på utvalgte møter i kollegiet og ledergruppen.

Effektivisering

Steinerhøyskolen arbeider bevisst med effektivisering. Det har vært en helt nødvendig del av arbeidet for å sikre en bærekraftig økonomi.

³ Dette gjelder ikke midler over kap.281 post 70.

⁴ Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett- og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

Vi ser at vår langsiktige trend er positiv, men sektoren totalt sett har en enda bedre utvikling. Dette illustrerer utfordringene ved å drive en liten høyskole. Vi er fortsatt på linje med eller bedre enn de andre høyskolene på vår størrelse.

Studiepoeng pr faglig årsverk: 544. Se omtale og graf under sektormål 4 i kapittel III. Dette forholdstallet har en god langsiktig utvikling. På grunn av vår høye andel deltidsstudenter vil vi alltid ligge under alle snitt.

Administrasjonens effektivitet: Antall faglige årsverk pr. administrativt årsverk er ca. 4. Snittet blant private høyskoler er ca. 1,5. Dette viser at vår lille administrasjon er svært effektiv, men det gjør den også sårbar.

Risikovurdering

For å arbeide mer systematisk med risiko, ble et større arbeid igangsatt i 2022. I felles møter har toppledelse, styreleder og administrasjon kartlagt uønskede hendelser som kan inntreffe. For hver hendelse er eksisterende tiltak for å redusere risiko og konsekvens beskrevet, samtidig som manglende tiltak er identifisert og prioritert.

Følgende **risikoområder** er identifisert:

- Avslag på søknad om institusjonsakkreditering
- Bortfall av samarbeidspartnere / støttespillere
- Frafall nøkkelpersoner
- Tilsyn avdekker vesentlig brudd på lovverk eller retningslinjer
- Endrede rammevilkår
- Konflikter i arbeidsmiljøet
- Negativ medieomtale
- Færre søkere til utdanningene
- Manglende tilgang til kritiske IT-systemer
- Ulykker

- Vold / terror

Vår vurdering er at opplegget for styring og kontroll sikrer at:

- Lover og regler overholdes
- Resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
- Vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
- Internkontrollen er dokumentert

Vi kjenner ikke til andre vesentlige forhold departementet må kjenne til.

Samfunnssikkerhet og Beredskap

Vår ROS analyse er revidert i november/desember 2022. Risikoområdene er listet opp ovenfor.

Vårt krise-og beredskapsplanverk er under revisjon og vil bli ferdigstilt i mai 2023. Planverket omfatter en 10-siders beredskapsplan og hendelsesbaserte tiltakskort for de mest alvorlige risikoene vi har kartlagt.

Vi vil avholde en kriseøvelse i mai 2023, etter at planverket er ferdig revidert.

Håndtering av Covid-19-pandemien

Vi hadde en liten beredskapsgruppe som trådte sammen ukentlig i de mest kritiske periodene og ellers ved behov. Det kunne være i forbindelse med henvendelser og nye retningslinjer fra FHI, KD, bydelslegen eller annen offentlig myndighet, eller ved kjent smitte på huset.

Beredskapsgruppen var i stand til å møtes (fysisk eller digitalt) på svært kort varsel, ta raske beslutninger, og ikke minst iverksette tiltak.

Gjennom pandemien hadde vi følgende aktiviteter:

- Ukentlige beredskapsmøter i de periodene Kunnskapsdepartementet krevde ukesrapportering
- Løpende vurdering om avvikling av forelesning; fysisk eller nettbasert undervisning
- Løpende tilrettelegging av undervisningslokaler i forhold til størrelse på grupper og aktivitet
- Forsterket renhold og godt tilgjengelig mulighet for håndvask/antibac
- Tydelig informasjon til samtlige brukere av våre lokaler
- De ansattes smittevern ble overvåket av verneombudet
- Våre studiekonsulenter og forelesere hadde daglig dialog med våre studenter for å avdekke eventuelle bekymringer

Forskningsetikk

Vi har bare et fåtall ansatte som driver med egentlig forskning. All forskning skjer i nært samarbeid med forskningsleder. Vi mener at alle ansatte som forsker, dermed får tilstrekkelig opplæring i forskningsetikk, og at brudd på forskningsetiske normer vil bli avdekket tidlig.

All forskning på menneskelige subjekter registreres i SIKT.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Institusjonens samfunnsoppdrag og egenart

Steinerhøyskolen er den eneste høyskolen i Norden som tilbyr profesjonsutdanning og studier for steinerpedagoger og andre medarbeidere i skoler, barnehager og sosialterapeutiske virksomheter på bachelor- og mastergradsnivå. Det steinerpedagogiske miljøet i Norge er lite, men behovene er like mangfoldige som i annen pedagogisk virksomhet. Det betyr at Steinerhøyskolen må kunne tilby både en viss bredde og fleksibilitet i studiene, og samtidig bevisst og aktivt rekruttere studenter fra hele Norden til profesjonsutdanningene og våre tilbud innenfor etter- og videreutdanning.

Utfordringer og framtidsutsikter

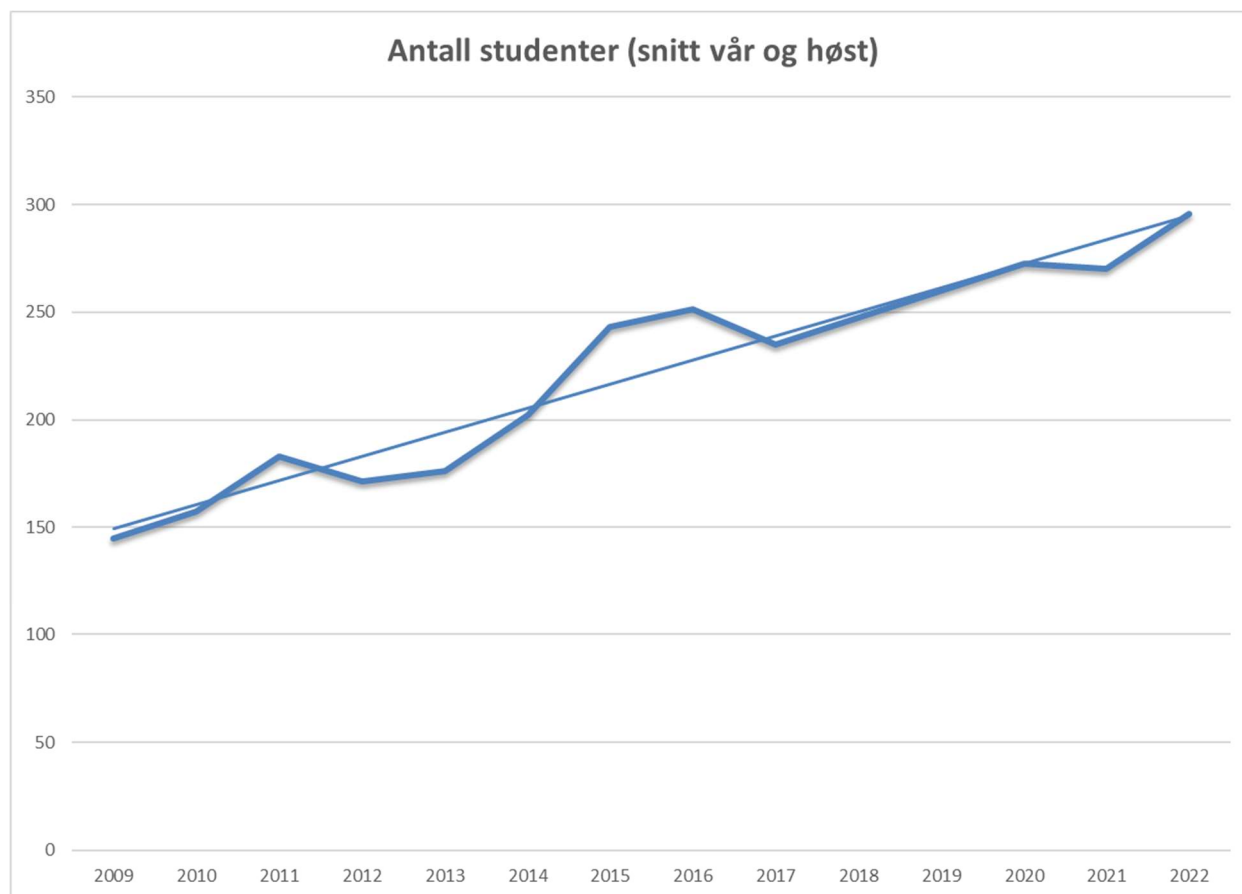
Steinerhøyskolens hovedutfordringer beskrives flere steder i dette dokumentet.

Det steinerpedagogiske miljøet i Norge teller 34 skoler, 46 barnehager og 14 sosialterapeutiske institusjoner. Steinerhøyskolen skal dekke bredden av behov for grunn-, etter- og videreutdanning for alle disse aktørene. Per i dag er det mange tilbud og for få studenter på de fleste av dem til å kunne drive kostnadseffektivt. På den annen side opprettholder høyskolen et fagmiljø og en bredde av tilbud som på sikt kan utdanne flere fremtidige pedagoger og sosialpedagoger enn i dag.

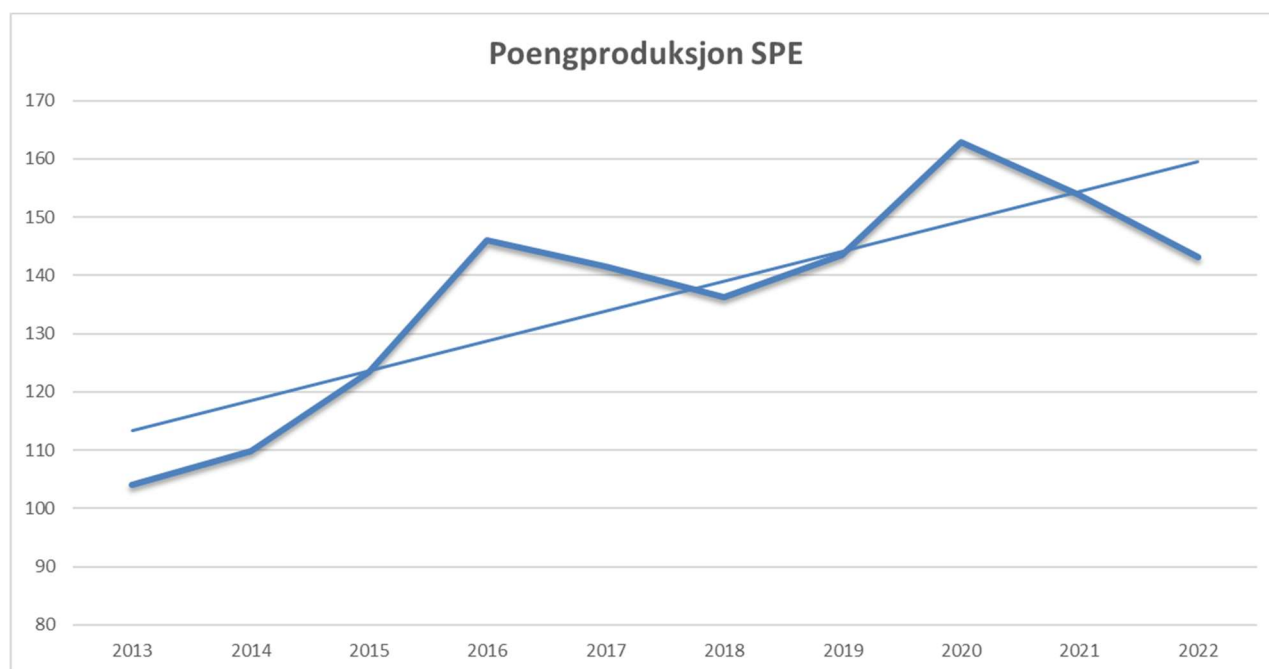
Situasjonsoversikt for Steinerhøyskolen:

- alle norske steinerpedagogiske institusjoner har behov for kvalifisert arbeidskraft
- Steinerhøyskolen har større kapasitet enn antall kvalifiserte søkere som tar imot tilbudt studieplass (tilstrømmingsproblem)
- studietilbudene ved Steinerhøyskolen har store utfordringer med ett eller flere av de kvantitative styringsparameterne knyttet til:
 - *antall søkere per studieplass*
 - *kandidater per program på bachelor- og masternivå*

Lav tilstrømming til heltidsstudiene er i dag Steinerhøyskolens største utfordring. Likevel ser vi en langsiktig trend med god vekst i antall studenter. I 2022 ligger vi helt på den langsiktige trenden.

Når det gjelder poengproduksjon, er ikke utviklingen like god. Her ser vi en tydelig stagnasjon. Dette skyldes at veksten i antall heltids studenter er fraværende. Dessuten har vi et stort antall videreutdanningsstudenter som bare tar noen få studiepoeng i løpet av et år.

Framtidsutsiktene for Steinerhøgskolen kan være gode hvis høgskolen blir mer synlig, godt og tydelig profilert og aktiv på flere arenaer. Dette vil gjøre Steinerhøgskolens studietilbud, idégrunnlag og verdier

kjent for mange flere mennesker og kan på den måten være med på å øke tilstrømningen til studiene. I tillegg er det avgjørende at Steinerhøgskolens kandidater sikres gode overgangsmuligheter til annen høyere utdanning og kan oppnå tilsettingskompetanse i offentlige skoler og barnehager. Dette vil gjøre profesjonsstudiene mer attraktive og bidra til at Steinerhøgskolens utdanninger blir et tryggere valg for unge mennesker.

Det var derfor en viktig milepæl at fellesgraden i samarbeid med OsloMet, 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, kunne starte opp høsten 2019. Det er nå 26 aktive studenter på studiet.

Økt tilstrømning vil også påvirke gjennomstrømningen i studiene positivt ved at det skaper større faglig fokus og trykk i studentgruppene.

De største fremtidige utfordringene ligger først og fremst på tre områder:

- rekruttere nok studenter til å sikre videre drift og dekke Steinerskolenes, -barnehagenes og de sosialterapeutiske virksomhetenes behov i fremtiden
- svare på myndighetenes krav til og ambisjoner for universiteter og høyskoler og ivareta Steinerhøgskolens formål og eksistensberettigelse
- sikre statsstøtten gjennom akkreditering av høyskolen

Risikovurdering og tiltak

Risikoen for ikke å oppnå målene er alltid til stede, men i Steinerhøgskolens planer for 2023 er det lagt vekt på å sette søkelys på et oversiktlig antall tydelige og allerede kjente mål.

Ved å gjøre små endringer og tenke langsiktig er det mulig å nå mål om solide fagmiljøer. Samarbeidet med OsloMet vil også bidra til faglig utveksling og vil gi studenter og ansatte et større og rikere fagmiljø. Steinerhøgskolens økonomi er ganske god, men er sårbar for endringer i rammebetingelser.

Steinerhøgskolens prioriterte plan for 2023

Steinerhøgskolens prioriterte plan er en viktig del av høyskolens systematiske arbeid for å sikre og videreutvikle kvalitet. Steinerhøgskolens satsningsområder og tiltak er basert på analyser, vurderinger av erfaringer fra kvalitetssikringssystemet og konkretiseringer av mål fra strategisk langtidsplan 2021 – 2025. Prioritert plan for 2023 er bygd opp etter sektormålene som gjaldt for 2022.

For å gjøre planen mer oversiktlig er hvert enkelt tiltak vektet med status og prioritet. Status sier hvor langt arbeidet med tiltaket er kommet. Status 1 betyr ikke påbegynt, mens status 5 betyr ferdig. Prioritet 1 er de viktigste tiltakene, prioritet 5 er de minst viktige. Totalscore er status multiplisert med prioritet. Lav score indikerer et viktig tiltak som knapt er påbegynt. Disse tiltakene er merket med rødt/gult nedenfor. Det er nettopp disse vi vil starte med / bruke mest tid på.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

#	Mål 2023	Tiltak/Oppgaver	Sta tus 1-5	Prio ritet 1-5	Score Totalt
1.1	Øke tilstrømmingen til samtlige studietilbud, spesielt til grunnutdanningene og mastergradene – styrke rekrutterings- og markedsføringsarbeidet - bli mer synlig	▪ Styrket deltakelse i offentlig faglig utveksling og i samfunnsdebatten • Foredrag, kronikker, fagartikler og debattinnlegg • Øke aktiviteten på blogg, facebook, instagram ▪ Revurdere og finpusse profilering ▪ Aktiv bruk av studentene i markedsføringsaktiviteter ▪ Videreføre arbeidet med likeverdighet for Steinerpedagogisk barnehagelærerutdanning ▪ Mer bruk av sosiale medier og vurdere Youtube-kanal	3 2 1 3 2 2	2 4 1 2 1 2	6 8 1 6 2 4
1.2	Styrke relasjonene til norske og internasjonale samarbeidspartnere	▪ Styrke samarbeidet med steinerskolene, blant annet gjennom deltakelse på lærermøtene og i FAU-arbeidet ▪ Opprettholde kontakten med de nordiske steinerpedagogiske utdanningsinstitusjonene ▪ Styrke samarbeidet med og kompetansen til praksislærerne ▪ Videreutvikle samarbeidet med Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet og Sosialterapeutisk Forbund ▪ Styrke samarbeidet med Alanus Hochschule, Tyskland ▪ Videreutvikle samarbeidet med OsloMet	2 4 3 2 2 2	3 4 3 2 4 3	6 16 9 4 8 6
1.3	Gjennomføring av bachelor- og masterstudier Målsetting: Steinerhøyskolen skal ha bedre gjennomføring enn landsgjennomsnittet.	▪ Fortsette god veiledning og samtaler med studentene ved studiestart, fokus på gjennomføring ▪ Fortsette god oppfølging av hver enkelt student gjennom studieåret for å opprettholde studentenes motivasjon, gjennomføringsevne og poengproduksjon ▪ Involvere studentrådet og høre deres synspunkter, kartlegge hva studentene tenker om dette ▪ Vurdere mulige incentiver	4 3 2 2	4 3 3 3	16 9 6 6

#	Mål 2023	Tiltak/Oppgaver	Sta tus 1-5	Prio ritet 1-5	Score Totalt
1.4	Videreutvikle struktur, innhold og organisering av studiene	- Fortsette økonomiseringen av studietilbudene, vurdere om det er mulig å gjøre mer: - Redusere timeantall - Fjernundervisning - Vurdere fagplaner	2 3 3	2 2 3	4 6 9
1.5	Studentenes studieinnsats og tilfredshet (studiebarometeret)	- Drøfte resultater og eventuelle tiltak med studentene og i kollegiet - Sørge for at vi ikke faller ut av studiebarometeret p.g.a. for få respondenter - Målsetting: Fortsette å ligge helt i topp på studiebarometeret	2 2 2	2 2 2	4 4 4
1.6	Styrke forskning og utvikling	- Ivareta akademisk frihet i forskning og undervisning - Videreutvikle forskningsbasert undervisning - På ulikt vis involvere studenter i pågående forskningsprosjekter ved høyskolen. - Følge opp plan for kompetanseheving og oppgradering til førstestillingskompetanse, se FoU-plan - Utvikle internasjonalt forskningssamarbeid, deriblant i NORENSE	4 2 3 4 3	2 3 3 3 3	8 6 9 12 9
1.7	Vitenskapelig publisering.	- Sørge for at alt blir registrert i Cristin - Steinerhøgskolens tilsatte i førstestillinger skal årlig sende inn konferansebidrag og /eller en vitenskapelig publikasjon hvis ikke annet er avtalt - Publisere profesjonsfaglige artikler på nettsidene våre - Aktivt drive det fagfelleverderte tidsskriftet RoSE (Research on Steiner Education) sammen med Alanus Hochschule i Tyskland	5 2 2 2	2 2 3 3	10 4 6 6

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

#	Mål 2023	Tiltak/Oppgaver	Sta tus 1-5	Prio ritet 1-5	Score Totalt
2.1	Styrke ikke-akkreditert virksomhet	▪ Øke omfanget av etterutdanning og foredragsvirksomhet	2	3	6
		▪ Arrangere seminarer og konferanser, bl.a. Oslokurset	3	3	9
		▪ Flere dekomp/rekomp prosjekter	2	1	2

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

#	Mål 2023	Tiltak/Oppgaver	Sta tus 1-5	Prio ritet 1-5	Score Totalt
3.1	Fleksibilitet og mobilitet	▪ videreutvikle mulighetene til å ta enkeltemner fra utdanningene, regionalt/sentralt	3	2	6
		▪ utrede muligheter for mer nettbasert undervisning	2	2	4
		▪ utrede muligheten for å gjøre videoopptak av forelesninger ved høyskolens utdanninger	2	3	6

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

#	Mål 2023	Tiltak/Oppgaver	Sta tus 1-5	Prio ritet 1-5	Score Totalt
4.1	Øke antall studiepoeng per faglig årsverk (DBH)	▪ Unngå dobbel bemanning	2	2	4
		▪ Kontinuerlig overvåking av poengproduksjon	2	2	4
		▪ Tilpasse antall undervisningstimer til emneinnhold	2	2	4
4.2	Ansatte og lønn	▪ Fokus på effektivitet, holde budsjettet bemanning	3	2	6
		▪ Rutiner for introduksjon av nye ansatte	3	3	9
4.3	Øke andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)	▪ Etterstrebe kjønnsmessig likestilling under ellers like vilkår	3	2	6
4.4	Akkreditering av Steinerhøgskolen	▪ Sende akkrediteringssøknad til NOKUT i 2023	1	1	1

Budsjett for 2023

hele tusen	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter		
Offentlige tilskudd	22 459	22 144
Salgsinntekter	7 336	6 882
Andre driftsinntekter	2 701	2 828
Sum driftsinntekter	32 496	31 854
Driftskostnader		
Varekostnad	2 935	1 228
Lønn og andre personalkostnader	21 871	23 232
Andre driftskostnader	8 117	7 675
Sum driftskostnader	32 923	32 135
Ordinært driftsresultat	-427	-281
Finansinntekter og kostnader	20	53
Resultat av finansposter	20	53
Resultat før skatt	-407	-228
Skattekostnad		-
Årsresultat	-407	-228

Budsjettet er preget av stabilitet og god kontroll. Det er relativt små endringer fra 2022:

- Salgsinntektene øker som følge av økt kursaktivitet.
- Varekostnadene øker av samme årsaker. I tillegg kommer flere arrangementer knyttet til dekompp/rekomp og økte kostnader til bibliotek.
- Lønnskostnader: Antall årsverk har økt mer enn hva økonomien tåler og må reduseres i 2023. I tillegg vil vi redusere bruken av gjestelærere.
- Økte driftskostnader skyldes bl.a. utvidelse av høyskolens lokaler og noe mer markedsføring.

VI. Foreløpig årsregnskap

Nedenstående oppstilling er hentet fra rapporteringen til DBH.
 Dette representerer også det endelige, reviderte regnskapet.

Resultatregnskap		
Beløp i 1000 kroner		
	31.12.2022	31.12.2021
Driftsinntekter		
Offentlige tilskudd	17 347	18 382
Inntekt fra tilskudd og overføringer	4 797	3 841
Salgsinntekter	6 882	6 888
Andre driftsinntekter	2 828	2 827
Sum driftsinntekter	31 854	31 938
Driftskostnader		
Varekostnad ¹⁾	1 228	1 135
Lønnskostnader	23 232	22 032
Avskrivninger	129	133
Nedskrivninger	0	0
Andre driftskostnader	7 546	6 117
Sum driftskostnader	32 135	29 417
Driftsresultat	-281	2 521
Finansinntekter og -kostnader		
Finansinntekter	53	28
Finanskostnader	0	4
Resultat av finansposter	53	24
Resultat før skattekostnad	-228	2 545
Skattekostnad ¹⁾	0	0
Årsresultat	-228	2 545
Disponeringer og overføringer av årsresultat		
Til/fra annen egenkapital	-228	2 545
Konsernbidrag ¹⁾	0	0
Andre disponeringer ¹⁾	0	0
Sum disponeringer	-228	2 545

Balanse - eiendeler		
Beløp i 1000 kroner		
EIENDELER	31.12.2022	31.12.2021
A. Anleggsmidler		
I. Immaterielle eiendeler		
Rettigheter, konsesjoner m.v.	0	0
Utsatt skattefordel ¹⁾	0	0
Goodwill ¹⁾	0	0
Sum immaterielle eiendeler	0	0
II. Varige driftsmidler		
Tomter	0	0
Bygninger og annen fast eiendom	0	0
Maskiner og anlegg	0	0
Driftsløsøre, verktøy og lignende	243	371
Anlegg under utførelse	0	0
Sum varige driftsmidler	243	371
III. Finansielle anleggsmidler		
Investeringer i datterselskap ¹⁾	0	0
Investeringer i annet foretak i samme konsern ¹⁾	0	0
Lån til foretak i samme konsern	0	0
Investeringer i tilknyttet selskap ¹⁾	0	0
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	1 949	1 949
Investeringer i aksjer og andeler ¹⁾	0	0
Obligasjoner ¹⁾	0	0
Andre fordringer ¹⁾	0	0
Sum finansielle anleggsmidler	1 949	1 949
B. Omløpsmidler		
I. Varer		
Varebeholdninger ¹⁾	0	0
Sum varer	0	0
II. Fordringer		
Kundefordringer	313	243
Andre fordringer	322	191
Krav på innbetaling av selskapskapital ¹⁾	0	0
Sum fordringer	635	434
III Investeringer		
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern ¹⁾	0	0
Markedsbaserte aksjer ¹⁾	0	0
Markedsbaserte obligasjoner ¹⁾	0	0
Andre finansielle instrumenter ¹⁾	0	0
Sum investeringer	0	0
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende		
Bankinnskudd	6 455	7 205
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	6 455	7 205
SUM EIENDELER	9 282	9 959

Balanse - gjeld og egenkapital		
Beløp i 1000 kroner		
EGENKAPITAL OG GJELD	31.12.2022	31.12.2021
C. Egenkapital		
I. Innskutt egenkapital		
Selskapskapital	140	140
Overkurs	0	0
Annen innskutt egenkapital	0	0
Sum innskutt egenkapital	140	140
II. Opptjent egenkapital		
Bundet egenkapital	0	0
Annen opptjent egenkapital	3 867	4 095
Sum opptjent egenkapital	3 867	4 095
Sum egenkapital	4 007	4 235
D. Gjeld		
I. Avsetning for forpliktelser		
Pensjonsforpliktelser ¹⁾	0	0
Statstilskudd - investeringsformål ¹⁾	0	0
Andre investeringstilskudd ¹⁾	0	0
Utsatt skatt ¹⁾	0	0
Andre avsetninger for forpliktelser ¹⁾	0	0
Sum avsetning for forpliktelser	0	0
II. Annen langsiktig gjeld		
Konvertible lån ¹⁾	0	0
Obligasjonslån ¹⁾	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0
Sum annen langsiktig gjeld	0	0
III. Kortsiktig gjeld		
Konvertible lån ¹⁾	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
Leverandørgjeld	393	949
Betalbar skatt ¹⁾	0	0
Skyldig offentlige avgifter	1 655	1 807
Annen kortsiktig gjeld	3 227	2 968
Sum kortsiktig gjeld	5 275	5 724
Sum gjeld	5 275	5 724
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	9 282	9 959

Kontantstrømoppstilling (indirekte modell)		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
	31.12.2022	31.12.2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-228	2 545
Periodens betalte skatt	0	0
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
Ordinære avskrivninger	129	133
Nedskrivninger av anleggsmidler	0	0
Periodisert inntektsføring av tilskudd	0	0
Endring i varelager	0	0
Endring i kundefordringer	-70	56
Endring i leverandørgjeld	-556	520
Endring i pensjonsforpliktelse	0	0
Endring i andre avsetninger	-25	779
Endring i andre tidsavgrensningsposter	0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-750	4 033
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	0	0
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd	0	0
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd	0	0
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
Netto endring i kassekreditt	0	0
Innbetalinger av egenkapital	0	0
Tilbakebetalinger av egenkapital	0	0
Utbetalinger av utbytte	0	0
Innbetalinger av aksjonærbidrag	0	0
Innbetalinger av konsernbidrag	0	0
Utbetalinger av konsernbidrag	0	0
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter	0	0
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-750	4 033
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	7 205	3 172
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	6 455	7 205

Kontantstrømoppstilling direkte modell)		
Beløp i 1000 kroner		
	31.12.2022	31.12.2021
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Innbetalinger		
innbetalinger av tilskudd fra fagdepartementet	17 347	18 382
innbetalinger av tilskudd fra andre departementet	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	7 729	7 672
innbetalinger avgifter, gebyrer og lisenser	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	4 797	3 841
innbetalinger av refusjoner	0	0
innbetaling av utbytte	0	0
andre innbetalinger	1 683	2 776
Sum innbetalinger	31 556	32 671
Utbetalinger		
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-23 235	-22 422
utbetalinger ved kjøp av varer og tjenester	-9 330	-6 732
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	0	0
utbetalinger til andre virksomheter	0	0
andre utbetalinger	259	516
Sum utbetalinger	-32 306	-28 638
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-750	4 033
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	0	0
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd	0	0
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd	0	0
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
Netto endring i kassekreditt	0	0
Innbetalinger av egenkapital	0	0
Tilbakebetalinger av egenkapital	0	0
Utbetalinger av utbytte	0	0
Innbetalinger av aksjonærbidrag	0	0
Innbetalinger av konsernbidrag	0	0
Utbetalinger av konsernbidrag	0	0
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter	0	0
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Effekt av valutakursendringer på konanter og kontantekvivalenter	0	0
Netto endring i konanter og kontantekvivalenter	-750	4 033
Beholdning av konanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	7 205	3 172
Beholdning av konanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	6 455	7 205

Ledelseskommentarer til foreløpig regnskap 2022

Steinerhøyskolen er en stiftelse med flere akkrediterte studieprogram.

Steinerhøyskolens formål:

Stiftelsens formål er å tilby lavere og høyere grads utdanning innen steinerpedagogikk, tilby etter- og videreutdanning, drive forskning og utviklingsarbeid, samt bidra til forskerutdanning innenfor fagområdet.

Stiftelsen baserer sin virksomhet på et antroposofisk idégrunnlag. Stiftelsen skal også formidle og informere om steinerpedagogikk i offentligheten.

Bekreftelse

Jeg bekrefter at regnskapet er avlagt i henhold til regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk, og presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt, med opplysning om eventuelle avvik.

Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høyskolens økonomiske stilling, med opplysning om eventuelle særlige forhold.

Regnskapet for 2022 er ferdig revidert.

Nøkkeltall

hele tusen	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	22 459	23 643	22 144	22 223
Salgsinntekter	7 336	6 615	6 882	6 888
Andre driftsinntekter	2 701	2 540	2 828	2 827
Sum driftsinntekter	32 496	32 798	31 854	31 938
Driftskostnader				
Varekostnad	2 935	1 696	1 228	1 135
Lønn og andre personalkostnader	21 871	23 425	23 232	22 032
Andre driftskostnader	8 117	7 147	7 675	6 250
Sum driftskostnader	32 923	32 268	32 135	29 417
Ordinært driftsresultat	-427	530	-281	2 521
Finansinntekter og kostnader	20	20	53	24
Resultat av finansposter	20	20	53	24
Resultat før skatt	-407	550	-228	2 545
Skattekostnad			-	-
Årsresultat	-407	550	-228	2 545
Andel off tilskudd	69 %	72 %	70 %	70 %

Omtale av vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere årsregnskap

Gjennom de siste årene har det vært betydelige endringer i regnskapet:

- Statsstøtten økte kraftig i 2021, men det viste seg å bero på en feil som medførte tilbakebetaling av et betydelig beløp i 2022. Likevel er statsstøtten i 2022 18% over 2020 og utgjør 54% av inntektene.
- Siden 2021 har vi vært med på dekomp/rekomp ordningene. Dette bidrar til at totale offentlige tilskudd har vokst med 50% på to år.
- Salgsinntektene har vært stabile siden 2020, men er lavere enn i tidligere år. Pandemien har medført reduserte kursinntekter.
- Andre driftsinntekter har også vært stabile siden 2020, men har økt over tid. Dette skyldes at vi har fått på plass faste bidrag fra våre viktigste samarbeidspartnere. Bidragene utgjør nesten 2 mill. pr. år de siste 3 årene.
- Lønn har økt de siste årene i takt med bedret økonomi. Både bemanning og lønnsnivå har økt.
- Varekostnadene øker igjen etter et par unntaksår. Pandemien har medført redusert kursaktivitet.
- Andre driftskostnader øker med 23% fra 2021. Vi har tatt i bruk større arealer i bygget og har som alle andre økte energikostnader.
- Det er ikke store endringer i balansen. Likviditeten er fortsatt god, og egenkapitalen er som i fjor 43%.

Omtale av vesentlige avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap for 2022

Vi er nå tilbake til normalen med overveiende små budsjettavvik. Tilbakebetaling av statsstøtte bidrar til at offentlige tilskudd ender 6% under budsjett. Dette til tross for at inntekter fra dekomp/rekomp ordningene overgikk våre forventninger.

Totale driftskostnader er helt på budsjett.

Gjennomførte investeringer og planlagte investeringer

Vi har ikke gjennomført investeringer i 2022, og det er heller ikke planlagt investeringer av betydning for de kommende år. Det er heller ikke nødvendig for å sikre høyskolens drift.

Vurdering av høyskolens drift i regnskapsperioden

Vi har svært god kontroll på høyskolens drift og økonomi. Vi har vært inne i en lengre periode med sunn og stabil økonomi. Tilbakebetalingen av statsstøtte medfører en mer anstrengt økonomi. Det vil også gjelde for 2023.

Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader

Statsstøtten, som har ligget på rundt 60% av inntektene, var nesten stabil fra 2018 til 2020.

En kraftig økning i 2021 viste seg å delvis bero på en feil, og vi måtte tilbakebetale et betydelig beløp. Dette medfører også at statsstøtten i kommende år blir lavere enn hva vi har hatt grunn til å tro.

Fra 2021 har vi betydelige inntekter fra dekomp/rekomp ordningene. Vi har tilsagn også for 2023. Med dette kommer andel inntekter fra offentlige tilskudd opp i 70%.

Fra 2018, og særlig i 2021, har vi økt både bemanning og lønnsnivå. Denne utviklingen vil nå bli reversert som følge av redusert statsstøtte.

Andre driftskostnader har kunnet øke i takt med bedret økonomi. Denne trenden lar seg vanskelig reversere. Ikke minst grunnet kostnader knyttet til lokaler.

Disponering av overskudd

Underskuddet på kr. 228.460 føres mot annen egenkapital.

Revisor

Høyskolens revisor er Tor-Henning Carlsen, RevisorCirkelen Tønsberg AS.

Vennlig hilsen

STEINERHØYSKOLEN

Marius Wahl Gran

Rektor